

Předškolní vzdělávání je zde chápáno jako významný prostředek vyrovnávání rozdílů mezi dětmi, který do určité míry pomáhá snížit handicap dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí při nástupu k povinné školní docházce. Větší pozornost věnovaná spolupráci s rodiči a kvalitnější příprava a podmínky učitelů směřují k vyšší profesionalitě práce samotných škol a k lepšímu využití strategií a zdrojů pro dosažení lepšího podpůrného prostředí pro výuku žáků ve školách.

Účastníci seminářů zároveň hodnotili možnost zlepšení ve všech sedmi navrhovaných tematických okruzích jako reálnou.

Za nejrychleji proveditelné a zároveň potenciálně velmi efektivní považovali respondenti zvýšení významu spolupráce škol s rodiči. Z odpovědí na dílčí otázky vyplývá, že si respondenti nutnost spolupráce s rodinami naléhavě uvědomují. Školy ovšem nevědí, jak komunikovat s rodiči sociálně znevýhodněných žáků (neznají nebo nejsou schopny využívat dostupné metodiky), a ke komunikaci v některých případech využívají prostřednictvím dalších subjektů, např. neziskových organizací působících tam, kde jsou dostupné (v sociálně vyloučených lokalitách). Metodiky už ovšem reálně existují, např. metodika CPIV nebo právě metodiky vyvinuté v neziskovém sektoru, např. organizací Člověk v tísni. Deficit je tedy spíše v rozšíření těchto metodik a vytvoření takových organizačně-personálních podmínek ve školách, aby bylo možné metodiky realizovat, popř. vytvářet pobídky pro neziskové organizace, aby svoji činnost vyvíjely i mimo vyloučené romské lokality.

Optimismus převládal i při hodnocení reálnosti zvýšení dostupnosti předškolního vzdělávání, a to i přesto, že respondenti sami upozorňovali na současnou nedostatečnou kapacitu předškolního vzdělávání a přeplněnost tříd, která neumožňuje individuální péči o děti podle jejich potřeb. Z dílčích otázek vyplývá, že respondenti jsou připraveni podpořit zavedení povinného posledního ročníku předškolní vzdělávání, a to navzdory tomu, že obecně respondenti vyjadřovali ze zavedení dalších formálních systémových změn spíše obavy. To potvrzuje, že rozšíření předškolního vzdělávání na celou kohortu dětí v posledním roce před nástupem do základního vzdělávání je v praxi považováno za velmi žádoucí.

Zlepšení přípravy pedagogů a podmínek jejich práce považují respondenti za významné téma vhodné pro střednědobou strategii, protože nepovažují za možné docílit pozitivního efektu ihned. Z dílčích otázek ankety vyplývá, že nedostatečná příprava pedagogů a nedostatečné personální zázemí škol (nedostatek odborníků, mentorů, specialistů, asistentů) je považováno za klíčový nedostatek v nastavení podmínek pro inkluzivní vzdělávání ve školách.

Posílení poradenského systému nebylo zařazeno mezi první tři priority pravděpodobně z toho důvodu, že respondenti poradenství hodnotili poměrně pozitivně. Nepovažují jej tedy za předmět nejnnutnější změny. Pozitivně byla hodnocena dostupnost služeb, především preventivních metodik pro práci se zaostávajícími žáky. Je možné usuzovat, že respondenti si dokážou představit zvýšení kvality služeb (převažuje slabší stupeň souhlasu se spokojeností „spíše ano“, část respondentů spokojena není, poukazuje se na potřebu lepší provázanosti poradenství se školami), ale celkově převažuje hodnocení kladné.

Změna způsobu hodnocení ve školách (využití motivujícího hodnocení) je důležitým tématem jen pro část respondentů. Větší část respondentů je se způsobem hodnocení spíše spokojena, nevidí tedy důvod pro velké změny. Zjištěné postoje k tomuto tématu jsou nevyhraněné, převaha kategorií hodnocení slabého souhlasu nebo slabého nesouhlasu může